

# Social konsekvensanalys och Barnkonsekvensanalys

för Detaljplan Västra Forsa,  
Bollebygd kommun

2018-05-08



### Inventering

- Hur fungerar området idag?
- Hur fungerar platsen för barn och unga?
- Vilka sociala kvaliteter och behov finns?
- Vad känner vi till och vad måste vi ta reda på?
- Vem ska vi fråga?
- Hur inhämta barns och ungas synpunkter?
  
- Kunskap om sociala aspekter samlas, och arbetsinsatser och aspekter sorteras och prioriteras

### Konsekvenser

- Hur ser förslagen till förändring ut i förhållande till den kunskap som kom fram under inventeringen?
- Är förslaget ett steg mot en barnvänligare stad?
  
- Vilka avvägningar och ställningstaganden har gjorts under projektets gång?

### Vidare möjliga åtgärder

- Vilka åtgärder behövs för att stärka/förverkliga de inventerade sociala aspekterna?
- *Vilka brister ska åtgärdas?*
- *Vilka kvaliteter ska uppnås?*
- *Vem ansvarar?*

# SAMMANHÅLLEN STAD



## BYGGNAD & PLATS

– Byggnadernas innehåll och utformning vad som sker precis utanför dörren, i trapphus.



## NÄRMILJÖ

– Vad som sker på gatan, gården, kvarteret utanför och i det närmaste grannskapet.



## STADSDEL

– Livet i det närmaste funktionella området kring grannskapet – sammankopplade vägar, gator, rumsbildningar, platser, grönområden med mera.



## STAD & REGION

– Vilken roll området har för livet och de sociala aspekterna i staden som helhet. Hur påverkar området och andra delar av staden varandra?



## REGIONEN

– Har det lokala någon påverkan på sociala förhållanden i regionen/ett större omland? Denna analysnivå ska fånga det stora perspektivet, omvärldsperspektivet, och är mer eller mindre relevant för olika projekt.

## Inventering

Ridsportsanläggning utanför Bollebygds tätort som ska bebyggas. Gröna, stora ytor finns inom den privata anläggningen.

Finns en infart till området, utan belysning. Äldre träbyggnader bevarade på gården, tillhörande tidigare mangårdsbyggnaden.

Forsa Företagscenter finns i närheten. I övrigt gles bebyggelse. Saknas gång- och cykelbanor samt belysning. Finns busshållplats.

Bollebygds centrum är ca 2 km från området, på andra sidan om rv 40. Vägen emellan saknar gång- och cykelbanor och går längs gles bebyggelse samt verksamhetsområde.

## Åtgärder

Bostäder planeras i både småhusbebyggelse och flerbostadshus. Belysning kommer att finnas på infarten till området och inom området. Äldre träbyggnader tas tillvara inom ny förskola i området. Allmänna gröna stråk planeras. Gång- och cykel föreslås separeras från körbanor.

Inom planområdet byggs gång- och cykelbanor samt belysning ut. Ett nytt framtida centrum och stationsområde planeras intill aktuellt planområde.

Plan för sammankoppling mellan Västra Forsa och nuvarande Bollebygd centrum saknas.

## Konsekvenser

- Hur kan samband och kopplingar stärkas och barriärer överbyggas för att göra staden mer sammanhållen?

Barriärer för barn kan vara helt andra än för vuxna. Barn behöver bilfria eller bilsäkra stråk för att kunna vidga sina cirklar och skapa samband.

- Hur kan kollektivtrafik och infrastruktur påverka möjligheter för ungdomarna att skapa samband i hela staden?

Trygga stråk till och från kollektivtrafik hela dygnet behövs för att unga ska våga och kunna ta sig till stadens olika delar.

Barn tillbringar mycket av sin tid i närmiljön.

- Hur kan en variation och blandning av skala, upplåtelseformer och funktioner skapas i barns närmiljö?
- Hur stärker man mångfald och jämlikhet?

- sociala och rumsliga sammanhang
- kopplingar och stråk
- variation och blandning kontinuitet
- lokalisering av offentliga funktioner
- hälsa och trygghet

# SAMSPEL, LEK, LÄRANDE



## BYGGNAD & PLATS

– Byggnadernas innehåll och utformning vad som sker precis utanför dörren, i trapphus.



## NÄRMILJÖ

– Vad som sker på gatan, gården, kvarteret utanför och i det närmaste grannskapet.



## STADSDEL

– Livet i det närmaste funktionella området kring grannskapet – sammankopplade vägar, gator, rumsbildningar, platser, grönområden med mera.



## STAD & REGION

– Vilken roll området har för livet och de sociala aspekterna i staden som helhet. Hur påverkar området och andra delar av staden varandra?



## REGIONEN

– Har det lokala någon påverkan på sociala förhållanden i regionen/ett större omland? Denna analysnivå ska fånga det stora perspektivet, omvärldsperspektivet, och är mer eller mindre relevant för olika projekt.

## Inventering

Ridsportsanläggning erbjuder samspel inom verksamheten.

Nolån och Sörån samt dalgången i övrigt erbjuder en potential till användbara platser, för stråk, möten och lek.

Saknas korsande stråk eller platser för möten och samspel. Forsa Företagscenter och Alfredssons blommar är närliggande verksamheter.

Bollebygd centrum är en mindre tätort som erbjuder föreningsverksamheter och viss kommersiellt utbud.

Bollebygd är en mindre tätort som med närheten till Göteborg kan erbjuda mer service och aktiviteter.

## Åtgärder

Ny bebyggelse kommer att anordnas inom området och utformas i flerbostadshus och enbostadshus med mindre tomter.

Ny detaljplan ska tillgängliggöra naturen för allmänheten, genom en landskapspromenad längs åarna inom allmän plats. Inom bebyggelseområdet planeras inte för några större lek-, idrotts- eller rekreationsområden.

Detaljplanen utgör etapp 1 i en större planerad bebyggelseutveckling i Bollebygd. Som första etapp kommer platser och stråk inom stadsdelen Forsa vara begränsade.

## Konsekvenser

Möten och kontakter är viktiga i staden. En befolkad stadsmiljö med samlande stråk och väl definierade platser skapar trygghet.

Människan behöver samspela för att överleva. Barn lär sig samspel i bland annat lek. Barn och unga behöver därför platser för möten och samspel där det inte förutsätts att de kan betala eller att de behöver vara i vuxens sällskap.

- Var finns platser för samspel, möten, lek, lärande, kultur och idrott för barn och unga?
- Hur ska de utformas?
- Vilka förutsättningar har platsen att stödja samspel?
- Kan platser utformas så att jämställda och jämlika förutsättningar skapas?

För att samspel ska uppstå behöver barnen och de unga känna sig trygga.

- Hur skapa platser som upplevs som trygga av barn?
- Samspelsintegration
- möten och kontakter
- Delaktighet
- gemensam neutral arena
- privata och offentliga miljöer
- orienterbarhet och trygghet



## BYGGNAD & PLATS

– Byggnadernas innehåll och utformning vad som sker precis utanför dörren, i trapphus.



## NÄRMILJÖ

– Vad som sker på gatan, gården, kvarteret utanför och i det närmaste grannskapet.



## STADSDEL

– Livet i det närmaste funktionella området kring grannskapet – sammankopplade vägar, gator, rumsbildningar, platser, grönområden med mera.



## STAD & REGION

– Vilken roll området har för livet och de sociala aspekterna i staden som helhet. Hur påverkar området och andra delar av staden varandra?



## REGIONEN

– Har det lokala någon påverkan på sociala förhållanden i regionen/ett större omland? Denna analysnivå ska fånga det stora perspektivet, omvärldsperspektivet, och är mer eller mindre relevant för olika projekt.

## Inventering

Inom ridsportsanläggningen finns inte närhet till mataffär, skola eller cykelbanor. Grön och lummig omgivning.

Ridsportsanläggningens och dalgångens öppna karaktär skapar en överblickbarhet. Bilberoende.

Saknas serviceverksamheter, belysning och gång- och cykelstråk i området. Gles bebyggelse och lantlig omgivning.

Bollebygd centrum är en mindre tätort med serviceverksamheter.

Bollebygds invånare är till stor del bilberoende. Finns kollektivtrafik mot Göteborg och Borås.

## Åtgärder

Flerbostadshus planeras längs Forsavägen vilka också föreslås möjliggöra för mindre centrumverksamheter. Förskola planeras inom detaljplanen, centralt inom ny bebyggelse. Områdets gröna karaktär föreslås bevaras genom gröna kopplingar och trädplantering i gata.

Ett huvudstråk genom området möjliggör för kollektivtrafik, med två stopp inom området. Släpp mellan husen och allmänna gröna kopplingar inom planen syftar till att tillgängliggöra naturen för alla.

## Konsekvenser

Ett vardagslivsperspektiv innebär att människors vardagliga rutiner och aktiviteter blir utgångspunkt för planeringen.

Barn tar staden i anspråk steg för steg. Biltrafiken utgör ett stort hinder för barns rörelsefrihet. Barn och unga behöver ha tillgång och tillgänglighet, även utan vuxens sällskap, till service och platser för lek och rekreation. Möjlighet att gå och cykla till de funktioner som behövs i vardagen är viktigt.

- Barn lever stora delar av sitt vardagsliv i förskole- och skolmiljöer.
- Vilka kvaliteter behöver dessa miljöer ha?

- Användning
- Lokalisering
- olika behov och livssituationer
- utbud och variation
- service och aktiviteter
- tillgänglighet, räckvidd och närhet
- hälsa och trygghet

# IDENTITET



## BYGGNAD & PLATS

– Byggnadernas innehåll och utformning vad som sker precis utanför dörren, i trapphus.



## NÄRMILJÖ

– Vad som sker på gatan, gården, kvarteret utanför och i det närmaste grannskapet.



## STADSDEL

– Livet i det närmaste funktionella området kring grannskapet – sammankopplade vägar, gator, rumsbildningar, platser, grönområden med mera.



## STAD & REGION

– Vilken roll området har för livet och de sociala aspekterna i staden som helhet. Hur påverkar området och andra delar av staden varandra?



## REGIONEN

– Har det lokala någon påverkan på sociala förhållanden i regionen/ett större omland? Denna analysnivå ska fånga det stora perspektivet, omvärldsperspektivet, och är mer eller mindre relevant för olika projekt.

## Inventering

Ridsportsanläggningen utgör identiteten för området i nuläget.

Nolån, Sörån och dalgången skapar en karaktär till platsen. Grönt och öppet landskap. Tillgängligheten till dessa platser behöver öka.

Stadsdelen präglas av gles bebyggelse utanför Bollebygds tätort med företagsverksamheter.

## Åtgärder

Travbanans form bevaras i nya bebyggelsens gatustruktur.

Ny bebyggelse planeras tätt och småskaligt. Stråk och platser inom allmän plats ut till Nolån och Sörån planeras.

Detaljplan utgör etapp 1 och kommer delvis ändra karaktären i området. En mer sammanhållen karaktär och identitet förväntas skapas med nytt stationscentrum.

## Konsekvenser

Den identifikation som invånare och besökare upplever är till sin natur subjektiv och känslomässig, var och en upplever vi staden på vårt eget sätt.

Den tillhörighet man känner till ett område hänger samman med områdets karaktär och hur individen förstår sin omgivning, med känsla av förankring, trygghet, kontinuitet och med möjligheter att få vara medskapande. Det hänger också samman med att miljön är väl omhändertagen, att det går att läsa bebyggelsens historia och förstå sammanhang.

Begreppet identitet kan i det här betyda två saker. Dels handlar det om en miljöns karaktär, dels om människans identitet kopplad till en miljö. Göteborg är de små stadsdelarnas stad.

- Kan den lokala identiteten samtidigt både stärkas och överbyggas, så att den ger plats för fler?

- karaktär och identitet
- värdering och tolkning
- historiskt djup och berättelser
- erfarenheter och minnen
- tillhörighet och delaktighet
- attraktivitet

# HÄLSA OCH SÄKERHET



## BYGGNAD & PLATS

– Byggnadernas innehåll och utformning vad som sker precis utanför dörren, i trapphus.



## NÄRMILJÖ

– Vad som sker på gatan, gården, kvarteret utanför och i det närmaste grannskapet.



## STADSDEL

– Livet i det närmaste funktionella området kring grannskapet – sammankopplade vägar, gator, rumsbildningar, platser, grönområden med mera.



## STAD & REGION

– Vilken roll området har för livet och de sociala aspekterna i staden som helhet. Hur påverkar området och andra delar av staden varandra?



## REGIONEN

– Har det lokala någon påverkan på sociala förhållanden i regionen/ett större omland? Denna analysnivå ska fånga det stora perspektivet, omvärldsperspektivet, och är mer eller mindre relevant för olika projekt.

## Inventering

Inom ridsportsanläggningen finns stora, öppna, bilfria ytor. Erbjuder potential till vistelse i grön utemiljö.

I dagsläget utgör området en ridsportsanläggning och få vägar.

Saknas belysning och gång- och cykelbanor från området till andra målpunkter. Få höjdskillnader.

## Åtgärder

Stor del av ny bebyggelse planeras som enbostadshus, vilka då har egen tomt och möjlighet till utevistelse. Små tomter och hög exploateringsgrad gör att allmänna gröna platser blir viktiga. Lekplats behöver planeras.

Inom området planeras för separation mellan körbanor och gång- och cykelbanor. En förskolamed 6 avdelningar planeras centralt i området, med utgångspunkt i 30m<sup>2</sup>/barn.

Aktuell detaljplan säkerställer endast genomförande av gång- och cykelbanor samt belysning inom området. Vidare koppling i stadsdelen eller tätorten behöver planeras i annat skede.

## Konsekvenser

Förskolegården inkräktar på strandskyddet. Eventuellt behöver förskolegården minskas.

Risk finns för barriärer, främst för barn, att röra sig mellan aktuellt område och andra målpunkter i Bollebygd.

Barn är mer känsliga för buller och luftföroreningar. De andas och äter mer än vuxna i förhållande till sin vikt, vilket innebär att de utsätts för större påverkan av miljöstörande ämnen.

Barn som har tillgång till en varierad förskolegård har större förutsättningar att utvecklas psykiskt, fysiskt och socialt. För att barnens närmiljö ska vara säker har separering från biltrafik och hastighetssäkring av korsningspunkter med bilnätet stor betydelse.

- Hur kan dessa förutsättningar påverka hur vi planerar stadens utveckling?